

Αιώνια «Μαλάκια και Εχινόδερμα» του Αναστάση Μαδαμόπουλου

(Έναστρον εκδόσεις, 2022, σελ. 106)

Του Θανάση Μουσόπουλου

Σε κείμενο του 2021 («Αναστάσης Μαδαμόπουλος - Πολυδημιουργός Ψυχής») παρουσίασα το πλούσιο έργο του αγαπητού συμφοιτητή στο τμήμα Φιλοσοφίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 1967- 1972.

Ανήσυχο και δημιουργικό πνεύμα πάντοτε, εκτός από σημαντικά εκπαιδευτικά εγχειρίδια, μια ζωή ασχολείται με τα εικαστικά και την τέχνη του λόγου. Αναπτύσσει ποικίλες πολιτιστικές δραστηριότητες στον Δήμο Ηρακλείου Αττικής και στη Σύμη, στο πλαίσιο του τοπικού φεστιβάλ. Παράλληλα εργάζεται ως εικαστικός και έχει παρουσιάσει το πολύμορφο καλλιτεχνικό του έργο (κόσμημα, ζωγραφική, υφαντές κατασκευές, εγκαταστάσεις) σε Αθήνα και Σύμη.

Η εκδοτική του παρουσία πλούσια την τελευταία εικοσαετία. Το 2000 το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Ηρακλείου Αττικής κυκλοφόρησε το ποιητικό έργο του «Χρονολόγιο – Μικρή ελεγεία για νικημένους», σελ. 51, ενώ το 2009 ακολούθησε το αφήγημα «Στις μαύρες πάνω πέτρες της φυγής», εκδ. Έναστρον, σελ. 164.

Με κατέπληξαν τα δύο επόμενα βιβλία του Αναστάση:

Πεζά και ποιήματα περιέχει το εξαιρετικό βιβλίο «Η καμπανελλόπετρα», σελ. 90, που κυκλοφόρησε το 2017 από Μικρές Εκδόσεις, ενώ το 2019 κυκλοφόρησε το έργο του Λεπιδόπτερα (one day cruises), με πεζά και ποιήματα από τις εκδ. Έναστρον, σελ. 142.

Διαβάζουμε στο οπισθόφυλλο: *«...κάθε μέρα κι ένας στοχασμός, μια παρατήρηση, κάτι το αξιομνημόνευτο, ένας στίχος, μια στροφή για το εφήμερον της υπάρξεως, για μονοήμερες κρουαζιέρες, για τον χρόνο τον αδυσώπητο, τον χαμένο και ποτέ κερδισμένο».*

Ο ίδιος ο Αναστάσης Μαδαμόπουλος για τον τρόπο γραφής και το περιεχόμενο των δύο τελευταίων του βιβλίων σημειώνει: «Τα Λεπιδόπτερά μου είναι ένα βιβλίο που απηχεί το αδιάλειπτο ενδιαφέρον μου για τη φύση, τον κύκλο της ζωής (γέννηση, φθορά, θάνατος), την αγωνία μου για το Επέκεινα, αλλά και τους προβληματισμούς μου για το εφήμερο και το αιώνιο, ειδικότερα για το αιώνιο που κυοφορείται μέσα στο εφήμερο και το νοηματοδοτεί. Το κατατάσσω μαζί με το προηγούμενο βιβλίο μου (Η Καμπανελλόπετρα) σ' ένα είδος δοκιμιακής ποίησης ή ποιητικού δοκιμίου σαν εκείνο που θεράπευσαν οι Ιάπωνες διανοητές του 19ου αιώνα και το είχαν βαφτίσει *Zuihitsu*».

Κορωνίδα της πρότερης πορείας του αποτελεί το πρόσφατο βιβλίο του «Μαλάκια και Εχινόδερμα - Στης μνήμης τους αχνούς / στα κάρβουνα της σκέψης» (Έναστρον εκδόσεις, 2022, σελ. 106).

Το έργο αυτό είναι αφιερωμένο: «Στη μνήμη των δασκάλων μου / που οι διδαχές τους / πολύτιμο παλίμψηστο κοχύλι - / ψυχή και πνεύμα μου θωράκισαν / ισόβια και ωραία».

Διαβάζουμε στην παρουσίαση του οπισθόφυλλου:

«Ενώ ο ανθρώπινος ασβεστόλιθος είναι μακάβριος, το όστρακο είναι λεπτουργημένο έργο τέχνης με μοναδικότητα και σπάνια αξία. Ενώ, επίσης, διά του θανάτου χάνεται η ωραιότης και διατηρείται απλώς η μνήμη του σώματος, του πνεύματος και της ψυχής του αποδημήσαντος, που εξακολουθεί να μας συγκινεί και να μας εμπνέει, ο θάνατος του ανώνυμου μαλακίου σηματοδοτεί την έναρξη της αιώνιας ζωής του όστρακού του, ενός φυσικού γλυπτού. Το σκανδαλώδες είναι ότι ο ανθρώπινος σκελετός κείται στο χώμα αποσυναρμολογημένος, αλλά το συμπαγές όστρακο, μοιάζει να αιωρείται αεικίνητο, καθώς οι περιελίξεις και οι σπειροειδείς ή εγκάρσιες ποικίλσεις του, οι πτυχές του, οι οδοντώσεις, οι εγκοπές, οι άκανθες και οι κοκκιδώσεις του υποβάλλουν την ιδέα της κίνησης κι ας έχει εκείνη από καιρό τερματιστεί. Και ενώ για να σχηματιστεί η σπείρα χρειάστηκαν δεκαετίες, στην εικόνα του όστρακου αποτυπώνεται ο κύκλος της ζωής του με χρονική λες συστολή,

σαν να συμβαίνει τώρα μπροστά στα μάτια μας η γέννηση, η ωρίμανση και ο θάνατός του. Ταχύτατα. Όσο βαστά ένα βλέμμα ανάμεσα σε δυο βλεφαρίσματα!».

Ο συγγραφέας - κοσμώντας την κάθε ενότητα με την αντίστοιχη εικονογράφηση και το σχετικό πεζό ή ποιητικό κείμενο - αναφέρεται σε θαλασσινά όντα, με τα οποία παιδιόθεν είχε σχέση αναζήτησης και αγάπης.

Κατά σειρά παρουσιάζονται: Αχηβάδα - Κοχλιός της θάλασσας - Γυαλιστερή - Πεταλίδα - Κυδώνι - Πίνα - Στρείδι - Πορφύρα - Μύδι και Χάβαρο - Αφτί της θάλασσας ή Αλιώτις - Πετροσωλήνας - Μεθύστρα ή Παπαγάλος και Αγκαθομεθύστρα - Χτένι - Φούσκα - Κοχύλα, μπουρού, βούκινο, τσαμπούνα, τριτώνιο - Καλόγνωμη - Αχινός - Αστερίας.

Ο Αναστάσης από μικρός δείχνει ποικίλον ενδιαφέρον για τα κάθε είδους θαλασσινά όντα. Δηλώνει εμφαντικά:

«Όστρακα, ψάρια, εξωτικά ζώα και πουλιά, φυτά της ερήμου και των υψιπέδων βρίσκονταν στο κέντρο του ενδιαφέροντός μου και μπορώ να πω ότι και σήμερα οι άγνωστοι, ανεξερεύνητοι και γοητευτικοί αυτοί κόσμοι με έλκουν περισσότερο από τα τεχνολογικά επιτεύγματα και τα θαύματα των Καλών Τεχνών».

Το βιβλίο κλείνει με δύο γενικότερα κεφάλαια: «Σε ξένα χέρια» και «Υστερόγραφο επισκόπηση».

Στο πρώτο διαβάζουμε: *«Στους δύσκολους καιρούς μας και τις επερχόμενες κοσμογονίες αυτά που θα διασωθούν ως φέροντα το γονίδιο της αιωνιότητας θα είναι τα όστρακα που αγάπησε και σε καμιά περίπτωση τα ακριβοπληρωμένα καπελάκια της κατασκευασμένης εφήμερης δόξας, του οπαδικού φανατισμού και της μπασκετικής λατρείας».*

Στο δεύτερο κεφάλαιο γράφει ο συγγραφέας το μεγαλειώδες: *«Στο κοχύλι, η ομορφιά είναι το ανάχωμα που στήνει το πεπερασμένο και φθαρτό μπροστά στην ακατανίκητη πλημμυρίδα του αθάνατου χρόνου! [...] Τα κοχύλια είναι ο 'πολιτισμός' των μαλακίων. Είναι τα έργα τέχνης τους, που χωρίς πρόθεση ευεργεσίας, κανέναν κρυφό ή δεδηλωμένο πόθο υστεροφημίας, χωρίς*

προηγούμενες σπουδές και άσκηση, φιλοσοφική υποδομή και πολιτική σκοπιμότητα, τα έσπειραν αφειδώς στον γήινο φλοιό αξιόμαχους ανταγωνιστές των πετρωμάτων, απολιθωμάτων και σταλακτιτών».

*Αυτό το διάστημα διαβάζω το έργο «Η πιο όμορφη Ιστορία του Κόσμου - Τα μυστικά της καταγωγής μας» των Ριβς, Ροσνέ, Καπέν και Ντομινίκ Σιμονέ (Νέα Σύνορα, 1997).

Το έργο του Αναστάση Μαδαμόπουλου επισφραγίζει με φιλοσοφική και εικαστική γλώσσα, τη μεγάλη περιπέτεια του σύμπαντος, εδώ και 15 δισεκατομμύρια χρόνια...

Σε συγχαίρω, αρχαίε φίλε αγαπητέ Αναστάση, και σε ευχαριστώ για τα ωραία που πράττεις...

ΘΑΝΑΣΗΣ ΜΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΞΑΝΘΗ, ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2022